

• **M a s k a w a s n o d e b s i n a s c h a n a .**

(Skattees Nr. 40. Weigums.)

Kas taks bailes un gaudas apdohma, kad weena patti istaba degg, to breefinigu gaischumu nafts-lailâ, un tahlumâ to atsarfumu pee debdes, tas lai apwehro, fâ isskattahs, kad weena semnes gabbala desmit juhdses aprinki diwi-desmits tuhstoschi nainmi zits leesnâs, zits breefmâs stahw, un tik dauds basnizas un pillis us weenreis degg, un tschetri-simts tuhstoscheem zilwekeem, gan wihreem un seewahm, gan jaunecm un firmecm wezzeem, gan gaudeneem un slimmeem, gan leelkungeem un nabbageem buhs ugguns leesnâs palikt jeb aisbehgt, kur neweens ne warr nedf glabht nedf dseht. Wissi dsehshami eerohschji bija no Kreeweem tihsham paglabati un slyppenâs weetas aiswesti. Deenas gahjumi pa zelleem no Maskawnekeem, kas no pilfata behga, bija apklahti. Tur atraddahs weseeli, sinmi, mirreji, seewinas us pehdigahm kabjahm, behrnu-sibditajas. Pusdeenas ne bija ne kur apklahts galds, nafts lailâ truhke pajumts. Te palikke weens slimneeks bes paliga gullohts, fo ne warreja lihds west, tur apshwehtija raudadami dehli sawu mirstoschu tehwu un te atkal zitti to saweju aprakke, wiss flue darrihts, fâ jaw behgoht un us zellu. Tahlak gulleja seewina bes wissa paliga pee semmes raddibas raises un dsemdeja sawu meefas augli un skunju dehlinu, wiss arri fâ jaw us zellu. Weena leelamahte wahrija saweem behrnineem eht us uguni, kas no salassiteem schaggareem bija furta, lai warretu tikkai saltumu un baddu aisdshyt, un gruhhti noprhdsamees tâ fazzija turklaht: „Ak, kahda nelaimiga es esmu!“ Ta ohtra atkal ar teem sawejeem affaras flauzidama istahlam winnu usluhoja, itt fâ ta gibbetu teikt: „Ak, zilaimiga tu esst, kad tew wehl kas fo wahriht

irr!“ Zik dasch teitan gallu atraddis, to ne buhtin ne gibbu pahrskaiht.

Tam, kas Maskawu aisdeshinajis, irr daudf fo atbildeht. Zik dasch labs ne irr zaur winnu nahwes rohlâs krittis. Bet ohtradi jafakka: Winna deht wajadseja seemas widdu, kur tik nesechligi un lohti falla, ka putni no gaisa fritta un sakteem azzis no peeres sprahqa, tam breefmigi siipram un leelam Syranyschu karraspehkan mahjoklu un usturras pehz apfaunotam atpakkat greestees, papreetschu no muhsu mihlas Kreewa semmes, pehzak no Pohleem, tad no Pruhscheem un Wahzsemmes. Tuhstoschu tuhstoscheem siipreem karras wihreem wajadseja atpakkat behgt no siipra falla un warren dsilla sneega pahrmohziteem un pahrwarreteem nahwes rohlâs cekrist. Silweki un sirgi garf zellmaliahm sneega: kuppenes apstippuschji no badda aismehrdeti wissur streijahm gulleja; jo prett debbesu tehwu, kas sneegu un fallu tobrihd nemehra fuh-tija, ne warr or sehbineem un schlehpeem un pluntehm karrotees. Ta aufis tikkai pasemmigahm un tizzigahm luhgschanahm atwerrahs: jo winsch nogruhsh tohs siiprus no augsteem fressleem un pazelt tohs pasemmigus.

Te wehl Kreewu karraspehks no pakkalas ne sinnoht usbrukke un nesechligi kappaja. Kas wehl sneega no Kreewu eenaidneekem spahrdirjahs, tohs ar leeleeem funneem norihdija, jo karras-lailâs ne schehlo.

• **No Subbates draudses.**

Tai zotâ Zuhni 2 sainnekeem muhsu draudse, Affarmuischas pagastâ, lohti fuhra behdudeena usgahje, fo gan wehl daschubrihd ar gruhstahm nopuhshchanahm peeminnehs. Kahdam no teem tai deenâ puffsastotu gaddu wezs jautrs un mihligs dehlinsch noslihte. Tehws ar winnu pa-

galmâ runnajis, scho reds aissfreenoschu us rihjam, kur puifchi strahdaja, un, pehz pufstumbas tur nogahjis, pehz winna wajadams dsird, fa tur ne effohts redsehts. Mo bailehm pahremts winsch teff tablak us lauku, winnu mekle-dams, un no zitta behrna dsird, fa dohbe, kas uhdena piina bija, effoht kas kustejees. Winsch tuhda ar wisseem puifcheem aissfreen kahrti panehmis, un mekle-dams isiwelk nedsihwu sawu mihsu behrninu.

Machte, pehz kahdahm sahlehmu us meschu aigahjusi, atnahdama atrohnriffus laiminus un mahju laudis, un eeranga fa schee, ar sawu noslibkuschu behrninu pehz tahs grammatinas: „no zilwekuglahbschanas“ darbojahs. Pats Astarmuifchas zeenigs kungs bija atskrehjis wissu mehginadams, kas pee tahdas nelaines darrams, bet welti, tas puifittis palikke nedsihws un ar ruhtrahm assarahm no saweem wezakeem tappe semnes klehpin atdohis.

Tai pascha stunda ugguns-leefmas aprihje zittam fainneekam, kahdu wersli no ta augfcham peemineta, sawu istabu: Winsch no sawas deggata-dohbes ohgles isnehmis un apdsehjis, tahs bija nessis us sawu kambariti un isbehris semne. Ohtra deena no scha kambara zehlahs tas ugguns grehke, jo gan tai starpa kahda ohgle ne bija isdissufi. Zaur Deewa schelastibu wehl ta trahpijahs, fa ugguns pehz maltites-laika tikke walla, ta fa par ihu laizinu dauds lauschu faskrehje no muifchas ta ka no zittahm mahjahm, un scheem isdewahs wiffas zittas ehkas isglahbt, kas deesgan turwu klaht stahweja pee istabas. Kahda neisteizami leela buhtu warrejusi schi nelaine kluht, kad ugguns buhtu nakts-laika walka tizzis. Ta tas kungs muhsu Deews ir pascha behdu-laika mums sawu un pateizibu isspesch, jo muhs nosohdidams, winsch arri weenumehr turkluht sawu leetu schelastibu rahda.

• Labs padohms arrajeem.

Gan muhsu puffe arrajeem dauds buhtu jamahzajs no zitteem Kursenneekem, bet weena teeta ir mehse gan warretum zitteem mahzibu un padohmu doht, ja tiffai to paschu gribbetu peenemt.

Kad preefsch gabdeem dauds sirgu ar sehrgahm ispsrahge, tad zitti arraji muhsu puffe, ne spehdami tik dauds naudas sagahdatees tai weeta tuhda zittus nopirkt, jo lauku-augli arr ne bija isdewuschees un sirgi stipri dahrgi bija palikkuschu, sahje ar wehrscheem art, un probti ne ka Leischds darra, ar diwi wehrscheem pee weena arkla, bet ar fakkahm, ihsti ta ka ar sirgeem muhsu tehwinsemme arr, un taggad jaw weena pagasta neweenu fainneeku ne atrassi, kam ne buhtu 1 jeb 2 arrami wehrschi, ohtra pagasta jaw dauds fainneeku irr fakkuschu sawus wehrscheus mahzigt, un ar laiku jaw ne weenu ne atrassi, kas to ne darritu. Gan zitti wehl kaunahs tahdu jaumu leetu eewest, bet warr buht ne par ilgu laiku wiffi scho leeku kaumu atmattis.

Kad nu wajaji, kahds tur labbums effoht? tad to lehti nemnohs tew peerahdht; jo:

- 1) ar labbu wehrst to paschu warri ardams pasrahdabt, fo ar sirgu; lai tas arri eetu masds sohlös, tad tomehr tew ne wajaga winnam tik ilgu laiku doht pachst. Kamehr zilweks pachdis ir wehrstis ar sawu maltiti gaitars, un arkla eedams winsch gremmo;
- 2) sinaggä un peemihdita lauka, ta ka arridsan zellu-weeta, ar wehrst dauds labbak arsi ne ka ar sirgu, jo tas weenadi pamafam welf un ne kad ne atlaisch;
- 3) wehrstis dauds weeglak usturrams ne ka sirgs, un tomehr winna subdi laukam jo geldigi;
- 4) kad effi ar sawu wehrst arris un ar sirgeem fahfi ezzeht (zitti ir ar wehrscheem ezze; kaut schis darbs ar winneem gauschaf eet), tad winnam ne wajaga ihpaschas gannibas mekleht, bet tas ar zitteem lohpeem gannös dsennams;
- 5) ar sawu sirgu kahdu laiku strahdajis, tu winnu pahrdohdams dauds no sawas naudas paspehlesi; wehrstis turprettim, kas 4 lihds 6 gaddus arkla gahjis, labbak tohp aismaksahs, jo tas barroschanai jo geldigs. Tapehz, kad effi sawu wehrst (bulli) lihds peektam, festam gaddam pee lohpeem turrejis (zitti ir bullus mahza), leez winnu isruhniht un

mahzi to arklâ, un lai winsch to mahzibu jo weegli peenemtu, tad sahki no pirma gadda winnu pa brihscham waddah, jo ihweens wehrsis kas weegli pee rohkas eet irr arklâ mahzams. Saklas tairi tam tahdas kâ sirgam, bet sunnams schahs winna faktam peepesefamas un somaschas us pakausa aiswelkamas. Mahzams tas irr us maisijumecim (kad lauks ohtru reisi tohp arts) jeb pee sehshanas, un jo labbi buhs, kad no eesahkuma winnu pehz fahrtoschanas ezeschods eejuhgsi un waddasi. Ja labs wehrsis, tad tam par pusedecnu jaw pascham bes waddataja ar grohscheem wajaga arklâ eet. Wehl pee winna mahzischanas ja nemm wehrâ, ka tahdam ne kad ne wajaga doht apgultees kamehr arklâ eejuhgsi, faut gan beesak winsch irr jaatpubrina ne kâsirgs, un ja tas no pascha eesahkuma usnemtu apgultees, tad ne sitt winnu aplam, bet leezi tam kahdureij druszinu ugguna pee asies, tad to netiklumu pamettis.

E. B.

Teefas fluddinaschanas.

No Witenpeltes pagasta teefas tohp wissi tee, kam tahdas taisnas parradu prassischanas pee ta, pee Witenpeltes peederriga Strautmalla fainneeka Anst Strautiu buhtu, par furra mantu parradu un imwens tariumu truhkuma dehl konkurse spreeska, usazinati, lihds 25tâ Oktober f. g., kas par to weenigu un ieslehdsjannu terminu irr nolikts, pee saundeschanas sawas melleschanas pee schihs pagasta teefas peeteiktees. Witenpeltes pagasta teefa, tai 13tâ September 1844.

(T. E.) Judrikk Vehrsta, pagasta wezzakais.
(Nr. 50.) Bruhns, pagasta teefas srihweris.

No Leelas Eseres pagasta teefas tohp zaur scho sunnamu darrishts, ka 20tâ September f. g. Leelas Eseres fainneeka Lauzeneela wezza Trizza mahjas gaischi bruhns sirgs, 7 gaddus wezs, no widdischka auguma un 8 rub. wehrts, peeslibdis. Kam schis sirgs peederretu, tohp usazinatits, wisewehlak lihds 20tu Oktober f. g. pee Leelas Eseres pagasta teefas peeteiktees, un sawu sirgu prett barroschanas un fluddinaschanas atlihdinaschanu pretti nemt; zittadi to sirgu tam schrejiam par labbu wairal sohlitajam pahrdohs. To buhs wehrâ likt! Leelas Eseres pagasta teefa, 22tâ September 1844.

(T. E.) R. Warnauki, peeschdetajs.
(Nr. 340.) R. S. Witte, pagasta teefas srihw.

No Wlihdenes pagasta teefas tohp wissi parradu bewiji ta nomieruschka Wlihdenes fainneeka Zndschas Saksa no Kapsu mahjam, par furra mantu magasihnes un zittu parradu dehl konkurse spreeska, usazinati, lihds 1mo Dezember f. g. ar sawahm prassischanahtm pee schihs pagasta teefas peeteiktees, jo wehlaq newecnu wairs ne klausih. Wlihdenes pagasta teefa, tai 22tâ September 1844.

(T. E.) Andrei Zeplis, pagasta wezzakais.
(Nr. 94.) J. Moraim, pagasta teefas srihweris.

Wissi tee, kam taisnas prassischanas buhtu pee tahs atlohtas mantas tahs tai 19tâ August f. g. tai pee Leelas Eseres peederriga Zahnumuischa (Johannshof) nomirruschas, pee Bakuhenes pagasta peerakstias Cewas Freimann, tohp no Leelas Eseres pagasta teefas zaur scho usazinati, ar sawahm prassischanahtm un peerahdischanahtm wisewehlak lihds 27tu Nowember f. g. pee schihs pagasta teefas peeteiktees un to peeminnetu mantu, prett behru un zittu isdohschanu atlihdinaschannu, prettim nemt, jo wehlaq newecnu wairs ne klausih. To buhs wehrâ likt! Leela Eseres, tai 27tâ September 1844.

(T. E.) R. Warnauki, peeschdetajs.
(Nr. 344.) R. S. Witte, pagasta teefas srihw.

Tea pee Pusses pagasta peederrigi lohzeffi Bert Zehkaba dehlis Rosenthal un Andrei Gerta dehlis Sternberg, tohp zaur scho usazinati, pee nelruhshu mesloschanas tai 31mâ Oktober f. g. no ribia pulksten 9 pee Pusses pagasta teefas atnahlt; tahs gohdigas waldischanas, appalsch kam tre stahw, tohp luhgtaq, teem peelohdinoh: kad tee no tam atraujahs, ar teem tad pehz liklumeem darihs. Pusses pagasta teefa, tai 6tâ Oktober 1844.

(T. E.) Jannis Jelme, pagasta wezzakais.
(Nr. 26.) Freyberg, pagasta teefas srihweris.

Zittas fluddinaschanas.

Zai nakti no 2tra us 3schu September irr schi pagasta Anzu-mahju fainneekam, Trumpan, diwi sirgi no gannibahm sagti, probti:

- 1) tumshchi-bruhns sirgs 3 gaddus wezs, no widdischka leeluma, ar balgauahm nahsim un paschpenehm, us kreiseem sahneem, johstas weeta, spalwas druszju greeschahs rinki, appalsch kreisas preeschchun palkalkahjas baltas spalwas;
- 2) baltis sirgs, 13 lihds 14 gaddus wezs, leelaks kâ pirmais, zittas druszju fillas, us kreisju preeschch-

Fahju passibš un labbai preckschlahjai pahri par lohzekli leels faulš wistas pauta leelumä; kas schohs širguš uššime, jeb par teem pascheem taisnu sinau dohd, dabbuš desmits rublue sudr. pa teizibas naudas. Pohpes muischos-waldischana, tai 3schä September 1844.

(Nr. 84.)

F. G. Mellin.

Kuldigä irr schoqadd 17tä September lohpu-skattischana turreta, kur teem appalschrafsiteem gohda massas irr ledallitas, prohti:

	rubl. sudr.
1) par i ehrseli, Wadderes sailmn. Swikkim . . .	5 1/2
2) = = = Eohles = Krimmallam . . .	5 1/2
3) = = darba:širgu Wadderes sailmn. Wellim . . .	3
4) = = = = = Eohles = Tiltarim . . .	3
5) = = = = = = = Paunim . . .	3
6) = = = = = = = Megnim . . .	3
7) = = = = = = = R. Swehnim . . .	2 1/2
8) = = = = = = = Kaspam Lagšam . . .	2 1/2
9) = = = = = = = sailmn. Krimmallam . . .	2
10) = = = = = = = Piltenes = Zehrsuppm . . .	2
11) = = = = = = = Wadderes = Spurram . . .	2
12) = = kehwi, Rabilles lauka-sargam Kronberg . . .	3
13) = = waislas=bulli Eohles sailmn. Krimmallam . . .	4 1/2
14) = = = = = Leel=Iwandes = Labbihšam . . .	4
15) = = flauz, gohwi Dhisles kaspam Willmannim . . .	2
16) = = brauz, gohwi Pelzes sailmn. Kalnei . . .	4

Lai Deems dohd, ka laudis wairak uš lohpu-lohp-schannu dšhtohš, un ka nahkoschä gaddä wairak gobba: malfas few nopelnitohš. Kuldigä, tai 18tä September 1844.

(Nr. 20.) Semmeslohp-schannas-beedribas-waldischana.

Sinna par jaunu gramatu.

Pee Steffenhagen Kunga Jelgowä warr dabbut pirt: Pirma lassischanas gramata, mah-jas un stohlas behrneem par labbu sarakšita no Paul Emil Schaz, Tirsenes un Wallenes mahzitaja. Latweeschu tautai apgahdara no Latweeschu draugu beedribas. Rihgä drikketa pee Krohna-drikketaja 1844. Schi gramata turr 179 pusšlappas un malfsa wahlä ešeeta 25 kap. sudr., bes wahla 15 kap. sudr. Schinni grahmatinä drikketaji daudš bohštabus nepareisi nolikkuschi, dasehi wahrdi uš muhsu pussi šwešchi un laikawahrdi — kur tee lohpa likti ar to wahrdu ne — irr kehpa drikketi, kà mehš Kursennes gramataš un arri Latweeschu draugä un zittos Widsemmes rakšos to ne lassam. Ja schihs trihs peesihmetas leetas stohlmeisteri par launu ne nemm, tad schi gramata stohlas behrneem ka wissu labbaka lassischanas gramata irr, kas lihšš schim Latweeschu walloda irr drikketa.

W. Pantenius.

Naudas, labbibas un prezzu širguš uš plazzi. Rihgä, tanni 9tä Oktober 1844.

	Sudraba nauda.			Sudraba nauda.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
I jauns dahšderiš	1	33	I pohšš kannepu	1	—
I puhrš rudšu	1	30	I — sinnu labbakas šurtes	1	80
I — kweeschu	2	20	I — — šliktakas šurtes	1	60
I — meeschu	1	5	I — tabaka	—	65
I — meeschu = putrainu	1	60	I — šselses	—	75
I — ausu	—	70	I — šweesta	3	—
I — kweeschu = miltu	3	—	I muzza šilku, preeschu muzza	6	25
I — bihdeletu rudšu = miltu	1	80	I — — wihšschnu muzza	6	50
I — rupju rudšu = miltu	1	40	I — šarkanas šahls	7	—
I — širuu	1	50	I — rupjas leddainas šahls	6	—
I — linuu = sehklas	9	—	I — rupjas baltas šahls	4	25
I — kannepu = sehklas	1	50	I — šmalas šahls	3	75
I — šimneau	5	—			

W r i h w d r i k k e t .

No juhrmallas gubernementu augštas waldischanas puffed: Waldischanas-rathš N. Weikler.
No. 364.